

‘Je moet blijven leren’

Installatie-ondernemer Harm Vredenburg heeft in zijn regio een goede naam opgebouwd als werkgever. De kern van zijn beleid: openheid, duurzaamheid en voortdurende ontwikkeling op vele vlakken.

Hoewel Harm Vredenburg (49) nog overwoog om het leger in te gaan, was de roep van het familiebedrijf sterker. Niet dat zijn ouders van hem verwachtten dat hij in de voetsporen van zijn vader en opa zou treden. Integendeel. ‘Mijn moeder vond eigenlijk dat ik broeder of leraar moest worden.’

Inmiddels heeft Vredenburg al jaren met veel plezier de leiding over Vredenburg Installatietechniek. ‘Ik begon op mijn zestiende. Als vakantiebaantje zat ik de hele zomer op daken als dakdekker. Prachtig werk was dat. Na mijn diensttijd mocht ik van mijn ouders in het bedrijf aan de gang, maar ik moest wel álles doen. Ik ben echt onderop begonnen. Badkamers tegelen, kranen aansluiten, ik heb tot mijn knieën in de stront gestaan. Heerlijk vond ik het om met mijn handen te werken. Tegelijk heb ik het vak geleerd, met allerlei opleidingen en cursussen.’ Het dak gaat Vredenburg niet meer zo vaak op, tot zijn spijt. ‘Ach, ik heb

me erbij neergelegd, al klus ik thuis nog wel. Als er een afvoer verstopt is, ontstop ik die toch echt zelf.’

VERNIEUWEN

Hij is de derde generatie in het installatiebedrijf. Zijn opa Pé begon in 1922 als koperslager, fietsenmaker, loodgieter – kortom, als alleskunner – een zaak in het centrum van het Overijsselse Steenwijkerwold. ‘Opa Pé was een ras-ondernemer en pionierde al met nieuwe producten.’ Die pionierszin zat eveneens in zijn drie zonen. ‘Mijn oom bijvoorbeeld begon al in de jaren ‘80, lang voordat het gewoon werd, met het meten van het CO₂-gehalte in een ketel om zo het rendement te kunnen vaststellen en de ketel beter te kunnen afstellen. De hoog-rendementsketels kwamen pas later.’

Ook kleinzoon Harm pioniert graag. Tijdens het interview wordt een zogenaemde Donqi, een kleine windturbine, voor het gebouw geïnstalleerd. Het lijkt op een uit zijn

krachten gegroeide bellenblaas. ‘Het zal in een deel van de energiebehoefte van het bedrijf kunnen voorzien,’ zegt Vredenburg. ‘Het is echt nodig om te blijven vernieuwen. Er zijn enorme veranderingen gaande, in technieken voor meer duurzaamheid en alternatieve energiebronnen. Mensen vragen ook om meer energiezuinige installaties. Bovendien komt er een tijd dat de fossiele brandstoffen op raken. Je kunt als bedrijf gewoon niet achter blijven. Je moet voorbereid zijn op wat komt, daar kun je niet mee wachten tot het te laat is.’

VISITEKAARTJE

Vier jaar geleden verhuisde het bedrijf van het centrum van Steenwijkerwold naar de rand van de stad Steenwijk. De zaken gingen goed en er was meer ruimte nodig. ‘Het pand dat we hebben laten bouwen, moest ons visitekaartje zijn. Vooral met het energieverbruik wilden we zo zuinig mogelijk omgaan.

Veel van de bouwmaterialen kunnen te zijner tijd opnieuw gebruikt worden. Onze gevel bijvoorbeeld is van zink. Op het dak liggen PV-panelen (Photo Voltage, red.) voor de energievoorziening. We hebben een warmtepomp voor de energievoorziening, vloerverwarming, het licht is daglichtafhankelijk, het dimt als er veel buitenlicht is. Ook werkt het op aanwezigheidsdetectie, dat wil zeggen dat in bijvoorbeeld het magazijn het licht in bepaalde delen uitgaat als er enige tijd geen beweging geregistreerd is. Allemaal technieken die wij zelf ook verkopen. Er ligt zes à zeven kilometer aan slangen en buizen in het pand. Grotendeels onzichtbaar, zoals het een installatiebedrijf betaamt. Alleen de meterkast in de hal heeft een glazen deur. Dat is wat wij doen. Het is ons visitekaartje.' Het resultaat mag er >

'Er zijn enorme veranderingen gaande, in technieken voor meer duurzaamheid en alternatieve energiebronnen'

'Ik wil geen ja-knikkers om mij heen, kritiek mag, ook op mij'

zijn: het gebouw voldoet voor de volle honderd procent aan de Energie Prestatie Norm (EPN) die voor nieuwbouw geldt. 'Het staat op de vijfde plaats van energiezuinige bedrijfspanden in Nederland', zegt Vredenburg trots.

LEERBEDRIJF

Voor een bedrijf als het zijne, in een sector die door de economische crisis flink onder druk staat, is het niet alleen belangrijk om te investeren in innovatieve technieken, maar ook in het aantrekken en behouden van goede vakmensen die daarmee kunnen werken. Geen eenvoudige klus, heeft Vredenburg gemerkt, zeker niet aangezien veel jonge mensen 'hand-werk' niet erg aantrekkelijk meer vinden. 'We zijn heel bewust een leerbedrijf. Stagiairs van scholen in de regio kunnen hier het vak leren. Wil je in de toekomst verzekerd zijn van goede vakmensen, dan moet je de jeugd een kans geven.' Natuurlijk, de begeleiding van stagiairs kost tijd en geld, maar dat heeft Vredenburg er wel voor over. Net zoals hij zonder meer een van zijn medewerkers 'uitleende' aan het Zuyderzee College in Emmeloord, toen daar behoefte was aan vakmensen uit de praktijk om

examentraining elektro/installatietechniek te geven. 'Henk Gol heeft er een aantal maandagmiddagen les gegeven in stroomkringschema's, enkelpolige schakelingen enzo. Het is kortetermijndenken, als je zo iets niet wilt doen. Bovendien, stagiairs blijven hier vaak hangen, als er tenminste werk voor ze is, dat scheelt je ook weer in sollicitatiekosten. En je weet dat je dan een goede in huis hebt gehaald.'

Op de Dag van de Techniek kwamen de laatste keer zo'n 130 leerlingen uit het basis- en middelbaar onderwijs bij het Steenwijkse bedrijf. 'Heel enthousiast zijn ze, we horen later wel eens van een begeleider dat een van de kinderen naderhand inderdaad voor een technische opleiding heeft gekozen. Dat is leuk om te horen.'

TRANSPARANT

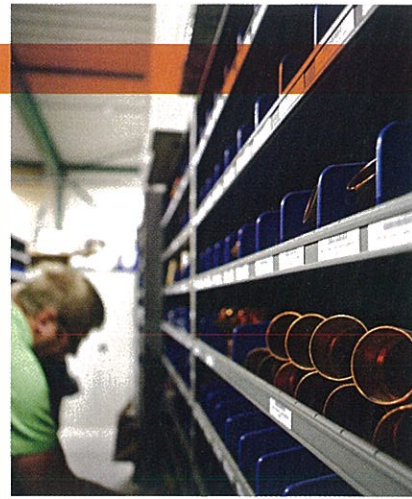
Maatschappelijk ondernemen met oog voor de omgeving en voor de eigen mensen. Het leverde Harm Vredenburg in 2006 de titel Ondernemer van het Jaar van de gemeente Steenwijkerland op. Dat het bijbehorende kunstwerk op een prominente plaats in de hal staat, zegt veel over Vredenburg. 'Ik heb het dan wel gewonnen, maar we hebben het met zijn allen verdiend. Het is een erkenning voor het bedrijf en de medewerkers. Met elkaar leveren we een product. Dat doe ik niet alleen.'

Vredenburg is niet een doorsnee installatie-man. In de boekenkast in

zijn werkkamer vind je titels als *De Ontkooing* van Hans Pieter Roel, dat ondernemen op een meer spirituele wijze benadert. Of boeken van Eckart Tolle, de man achter *De kracht van het Nu*. Hij leert daar veel van, zegt Vredenburg. 'Ik wil op een open manier leiding geven. Transparant. De deur staat hier ook bijna altijd open, mensen kunnen zo binnen lopen. Ik wil geen ja-knikkers om mij heen, kritiek mag, ook op mij. Het is niet zo erg als je fouten maakt, als je er maar van leert en ze niet probeert te verbergen.' Deze manier van leiding geven, het is iets dat hij van huis uit heeft mee gekregen. 'Een correcte manier van met mensen omgaan, een vertrouwensrelatie opbouwen. Dat heb ik geleerd van mijn familie. Daarnaast doe ik regelmatig managementcursussen of zo iets als Ella, een leergang over leiderschapontwikkeling. Dit combineer ik met hoe ik zelf over dit soort dingen denk.'

CURSUSSEN EN OPLEIDINGEN

Hij vindt het belangrijk om steeds te blijven leren, om ook op dit gebied open te staan voor veranderingen en nieuwe ervaringen. 'Als je doet wat je deed, dan krijg je wat je kreeg. Hoewel ik niet meer het uitvoerende werk doe, wil ik toch op de hoogte blijven van de laatste ontwikkelingen in de installatietechniek. Het zijn de vakmensen die het werk doen, maar ik vind dat ik wel moet weten waar ze mee bezig zijn. Ik laat me regelmatig voorlichten

door toeleveranciers en fabrikanten over hun producten, maar ook de jongens hier houden mij op de hoogte. Je moet blijven leren!' Dat geldt niet alleen voor hemzelf. Minstens zo belangrijk vindt hij de scholing van zijn medewerkers. Er is tijd, ruimte en geld voor de meest uiteenlopende cursussen en opleidingen. 'Behalve misschien voor een cursus kunstschilderen,' lacht Vredenburg. 'Het moet wel een beetje met het werk te maken hebben.'

TAI CHI

Er is bij de bouw van het nieuwe pand zelfs rekening mee gehouden. 'We hebben een grote vergaderzaal, waar ook *in-house* of *in-company* cursussen gegeven kunnen worden. Dat hebben we bewust gedaan, ook met het oog op duurzaamheid. Op die manier hoeft alleen de cursusleider zijn auto in om naar ons te komen en rijden er niet zeven of acht auto's naar een cursuslocatie.' Vredenburg is er trots op dat hij ondanks de crisis nog steeds werkt met hetzelfde team van zo'n veertig mensen. 'Natuurlijk hebben we last van de crisis. We merken het in de werkvoorraad. Vroeger was de orderportefeuille bijna altijd gevuld voor langere periodes; dat is nu zo'n

'Als je doet wat je deed, dan krijg je wat je kreeg'

drie, vier maanden. Desondanks blijven we vasthouden aan onze koers van duurzaamheid en kwaliteit. Scholing blijft daar een belangrijk onderdeel van.' De markt gaat wel weer aantrekken, is zijn verwachting. 'En dan moet je juist goede vakmensen hebben.' Vakmensen die hij graag wel eens

met iets heel anders in aanraking brengt. Zo kwam het dat op een aantal vrijdagmiddagen zo'n tien à vijftien geïnteresseerde medewerkers, sommige met hun vrouw en kinderen, tussen de bedrijven door een paar lessen tai chi kregen. Eeuwenoude Chinese bewegingskunst in een hypermodern gebouw. <

ADVERTENTIE

Agentschap NL
Ministerie van Economische Zaken

**“Wie helpt mij
de wereld te
veroveren met
mijn idee?”**

www.agentschapnl.nl/evdinternationaal
www.agentschapnl.nl/octrooicentrum

» Als het gaat om duurzaamheid,
innovatie en internationaal